

Regional riktlinje Indikationer för kirurgisk åtgärd vid gynekomasti

Riktlinjer för utförare av hälso- och sjukvård i Region Skåne. Regionala riktlinjer har tagits fram i nära samverkan med berörda sakkunniggrupper. Riktlinjerna är fastställda av hälso- och sjukvårdsdirektören.

Fastställd 2023-09-11
Giltig till 2026-09-11
www.vardgivare.skane.se/vardriktlinjer

Innehållsförteckning

Förord.....	1
Uppdatering.....	2
Förankring och remissyttrande.....	2
Bakgrund.....	2
Pubertetsgynecomasti	2
Övrig förstoring av bröstkörteln hos män.....	3
Bröstptos hos män efter signifikant viktnedgång.....	3
Dokumentinformation.....	4
Arbetsgrupp.....	4

Förord

Gynekomasti är vanligt hos män, men medför sällan besvär som motiverar kirurgisk åtgärd inom ramen för offentlig finansiering. Undantag för vilka kirurgi kan vara indicerat redovisas i denna riktlinje.

Riktlinjerna fastställs härmed

Malmö 2023-09-11

Pia Lundbom

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Uppdatering

Föreliggande reviderade riktlinje har tagits fram vid sektionen för plastikkirurgi på SUS. Bakgrund, utredning, behandling och remissrutiner framgår av:

[AKO Skåne-riktlinje för primärvården utifrån nationellt kliniskt kunskapsstöd - Vårdgivare Skåne \(skane.se\).](#)

Förankring och remissyttrande

Avstämning har gjorts med allmänkirurgiska verksamheter vid SUS, i Helsingborg och Kristianstad samt med primärvården via AKO (allmänläkarkonsult Skåne) och LPR (lokala primärvårdsrådet).

Bakgrund

Gynekomasti innebär en förstoring av bröst hos män och är relativt vanligt förekommande. Operation på grund av gynekomasti är i flertalet fall att betrakta som ett rent kosmetiskt ingrepp och utförs följdriktigt med mycket stor restriktivitet inom offentlig sjukvård. Denna hållning baseras inte enbart på de styrande tre prioriteringsprinciperna inom vården. Riskerna för ett besvärande ärr vid vårtgården och en konkav bröstform som oönskade resultat är bidragande orsaker.

Pubertetsgynekomasti

Pubertetsgynekomasti är ett fysiologiskt tillstånd och gynekomastin går normalt tillbaka före 18 års ålder. Kvarstående gynekomasti vid 18 års ålder kan vid normalt BMI föranleda remiss till sektion plastikkirurgi, SUS Malmö. Utifrån representativ fotografisk dokumentation, alternativt mottagningsbesök, görs en bedömning i enskilt fall. Påtaglig kvarstående gynekomasti kan föranleda operation. Diskret kvarstående gynekomasti föranleder inte operation.

Övrig förstoring av bröstkörteln hos män

Vid påtaglig kvinnlig bröstform med tydlig submammarfåra hos ung man med normalt BMI kan operation komma i fråga. Operation kan också komma i fråga då läkemedel, till exempel vid prostatacancer, givit upphov till påtaglig och symptomgivande bröstförstoring. Remiss ställs då för eventuell operation antingen till sektion plastikkirurgi, SUS Malmö, eller till bröstmottagningarna i Helsingborg respektive Kristianstad. Utifrån representativ fotografisk dokumentation, alternativt mottagningsbesök, görs även här en bedömning i enskilt fall.

Hos medelålders män ses ofta en något kvinnlig form på bröstet och ofta är BMI förhöjt. Detta är inte uttryck för en kroppslig avvikelse på samma sätt som tidigare nämnda exempel och föranleder inte operation inom offentlig sjukvård.

Bröstptos hos män efter signifikant viktnedgång

Bröstptos är inte uttryck för gynekomasti. Hudreducerande ingrepp efter signifikant viktnedgång regleras i separat dokument:

[Regional riktlinje för plastikkirurgi efter kraftig viktnedgång.pdf - Vårdgivare Skåne \(skane.se\).](#)

Dokumentinformation

	Namn	Position	E-postadress
Huvudansvarig	Henry Svensson Arnberg	Överläkare, Plastikkirurgi, SUS	Henry.SvenssonArnberg@skane.se
Fastställt av	Pia Lundbom	Hälso- och sjukvårdsdirektör	Pia.Lundbom@skane.se
Sakkunniggrupp	LPO/RPO Kirurgi och plastikkirurgi		
Kontaktperson Koncernkontoret	Maria Fridh	Medicinsk rådgivare	Maria.Fridh@skane.se
Administrativ kontaktperson	Elisabeth Daulin	Publicerare	Elisabeth.Daulin@skane.se

Giltighet

	Giltigt från och med	Giltigt till och med	Ansvarig/huvudförfattare
Ursprunglig version	2010-06-01		Henry Svensson Arnberg
Revidering	2019-03-12	2020-02-28	Henry Svensson Arnberg
Revidering	2023-09-11	2026-09-11	Henry Svensson Arnberg

Arbetsgrupp

- Henry Svensson, överläkare, sektion plastikkirurgi, SUS
- Farokh Collander Farzaneh, överläkare, sektion plastikkirurgi, SUS
- Bengt Ahringberg-Kald, överläkare, kirurgi, SUS
- Pia Lindblom, överläkare, kirurgi, Helsingborg
- Tor Svensjö, överläkare, kirurgi, Kristianstad